

U S T A W A

z dnia 22 kwietnia 1936 r.

o mleczarstwie.

I. Zakłady mleczarskie.

Art. 1. (1) Przepisy ustawy niniejszej dotyczą następujących zakładów mleczarskich: zlewni mleka, mleczarni, śmietanczarni, maślarni, serowni oraz bryndzarni.

(2) Przepisy ustawy niniejszej nie dotyczą zakładów, które trudnią się jedynie odprzedają żywności mleka i przetworów mleczarskich, nabytych z zakładów mleczarskich.

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń wyłączać z pod działania ustawy niniejszej na całym obszarze Państwa lub jego części te spośród zakładów mleczarskich, określonych w ust. (1), których działalność opiera się wyłącznie na mleku z własnego gospodarstwa i nie przekracza rozmiarów, ustalonych w tych rozporządzeniach.

(4) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu rozciągać przepisy ustawy

niniejszej na zakłady mleczarskie, nieokreślone w ust. (1).

Art. 2. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustali w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, wymagania, jakim powinny odpowiadać:

- 1) pomieszczenia i urządzenia zakładów mleczarskich,
- 2) zawodowe przygotowanie technicznych kierowników tych zakładów.

(2) Nadto Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń wprowadzać obowiązek dla pewnych typów zakładów mleczarskich:

- 1) prowadzenia przez zakłady mleczarskie wykazów surowców oraz przerobu według zasad, ustalonych w rozporządzeniu,
- 2) stosowania przez zakłady mleczarskie ustalonych w rozporządzeniu technicznych metod wytwarzania poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich,
- 3) używania surowca, odpowiadającego pod względem jakości wymaganiom, określonym w rozporządzeniu,
- 4) obliczania cen za dostarczane zakładom mleczarskim mleko w stosunku do jego jakości oraz zawartości w niem tłuszczu.

Art. 3. (1) Zakład mleczarski powinien być najpóźniej w ciągu siedmiu dni od uruchomienia zgłoszony do rejestru zakładów mleczarskich, prowadzonego przez właściwą izbę rolniczą.

(2) Izba rolnicza wpisze zakład do rejestru, jeżeli odpowiada on wymaganiom, ustalonym na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1).

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustali zasady prowadzenia rejestru zakładów mleczarskich.

Art. 4. Osoba, zamierzająca założyć zakład mleczarski, powinna zwrócić się do izby rolniczej po wskazówki co do celowości założenia zakładu, a w razie przedstawienia planów pomieszczeń i urządzeń technicznych zakładu — izba wyda w ciągu jednego miesiąca opinię o zgodności ich z wymaganiami, ustalonymi na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1).

Art. 5. (1) Właściciele zakładów mleczarskich, istniejących w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej, jeżeli zamierzają prowadzić je nadal, powinni w ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, wydanego na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1), wystąpić do właściwej izby rolniczej o zarejestrowanie zakładu lub, jeżeli tego nie uczynią, zamknąć zakład w tym terminie.

(2) Izba rolnicza zarejestruje zakład, określony w ust. (1), jeżeli jest on urządzony zgodnie z wymaganiami, ustalonymi na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1).

(3) Jeżeli zakład mleczarski nie jest urządzony zgodnie z wymaganiami, ustalonymi na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1), izba rolnicza zarejestruje go pod warunkiem, że zakład zostanie dostosowany do tych wymagań w odpowiednim terminie, oznaczonym przez izbę rolniczą. Niedostosowanie zakładu do tych wymagań w oznaczonym terminie powoduje wykreślenie zakładu z rejestru.

(4) W stosunku do zakładów spółdzielni, należących do związków rewizyjnych i odbierających mleko lub śmietankę tylko od swych członków, decyzja o wykreśleniu z rejestru może być powzięta przez izbę rolniczą po zasięgnięciu opinii właściwego związku rewizyjnego.

(5) Przed powzięciem decyzji o wykreśleniu z rejestru zakładów mleczarskich, które korzystają z kredytu na cele inwestycyjne, izba rolnicza powinna porozumieć się z instytucją wierzycielską.

Art. 6. Jeżeli zakład mleczarski zostanie unieruchomiony i pomimo wezwania izby rolniczej nie zostanie uruchomiony w oznaczonym terminie, lub jeżeli zakład jest prowadzony niezgodnie z przepisami ustawy niniejszej oraz rozporządzeń na jej podstawie wydanych — izba rolnicza może wykreślić zakład z rejestru.

Art. 7. Zakłady mleczarskie, których zarejestrowania izba rolnicza odmówiła spowodu niezgodności urządzeń zakładu z wymaganiami, ustalonymi na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1), oraz zakłady, które izba wykreśliła z rejestru, powinny zostać zamknięte w ciągu trzech miesięcy od doręczenia orzeczenia izby rolniczej o odmowie rejestracji lub wykreśleniu z rejestru. O odmowie zarejestrowania

oraz wykreśleniu z rejestru zakładu mleczarskiego izba rolnicza powiadomi ludność danej miejscowości za pośrednictwem tamtejszej administracji.

Art. 8. (1) Nadzór nad zakładami mleczarskimi w zakresie, ustalonym w ustawie niniejszej, sprawują izby rolnicze.

(2) Przedstawiciele izby rolniczej, upoważnieni do wykonywania czynności nadzoru, mają prawo:

- 1) wykonywania czynności nadzorczych we wszelkich pomieszczeniach zakładu,
- 2) przeglądania ksiąg handlowych, gospodarczych i innych dokumentów i zapisków oraz czynienia z nich odpisów,
- 3) badania mleka i przetworów mleczarskich oraz bezpłatnego pobierania z nich próbek w niezbędnych do przeprowadzenia kontroli rozmiarach, które zostaną ustalone dla mleka i poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(3) Pracownicy zakładów mleczarskich obowiązani są ułatwiać osobom, wykonyującym czynności nadzorcze, przeprowadzenie tych czynności.

(4) Wiadomości, uzyskane w drodze wykonywania nadzoru, należy traktować jako tajemnicę handlową.

(5) Nadzór nad przestrzeganiem wymagań, ustalonych na podstawie art. 2, i czynności z tym nadzorem związane wykonywują w stosunku do zakładów mleczarskich, prowadzonych przez szkoły państwowe oraz szkoły publiczne — właściwe władze szkolne w tym samym zakresie, w jakim w stosunku do pozostałych zakładów mleczarskich czynią to izby rolnicze.

Art. 9. Izby rolnicze mogą ustanawiać opłaty za wykonywanie czynności nadzorczych, wymagających pobytu przedstawiciela izby w zakładzie, w wysokości odpowiadającej rzeczywistym kosztom. Opłaty te podlegają zatwierdzeniu przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 10. (1) Przy wykonywaniu czynności, wynikających z przepisów art. 3 — 8 w stosunku do zakładów spółdzielni, należących do związków rewizyjnych i odbierających mleko lub śmietankę tylko od członków, izby rolnicze operują się na ustaleniach tych związków.

(2) Przepis ust. (1) stosuje się również do zakładów spółdzielni, nieprzyjętych jeszcze do związku rewizyjnego, którym właściwy związek rewizyjny wydał oświadczenie o celowości ich założenia. Przepisu ust. (1) nie stosuje się jednak w przypadku, gdy spółdzielnia w ciągu sześciu miesięcy od wydania oświadczenia nie zostanie przyjęta do związku rewizyjnego.

II. Oceny przetworów mleczarskich.

Art. 11. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może ustalać w drodze rozporządzeń organizację ocen przetworów mleczarskich, sposób badania i wielkość pobieranych próbek oraz rodzaje zakładów, których przetwory będą podlegały ocenom.

(2) Na zakłady mleczarskie, określone stosownie do przepisu ust. (1), nakłada się obowiązek bez-

płatnego dostarczania organom oceniającym próbek przetworów mleczarskich.

III. Wywóz przetworów mleczarskich zagranicę.

Art. 12. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu:

1) ustalać wymagania, jakim powinny odpowiadać poszczególne rodzaje przetworów mleczarskich, wywożonych zagranicę, ustalać podział tych przetworów na typy (standarty) oraz określać tryb zaliczania tych przetworów do ustalonych typów,

2) określać warunki wywozu zagranicę, dotyczące w szczególności opakowania przetworów mleczarskich, ich znakowania, przechowywania oraz przewozu,

3) postanawiać, że do wywożenia przetworów mleczarskich zagranicę uprawnione będą tylko przedsiębiorstwa, wpisane do odpowiednich rejestrów, oraz ustalać warunki rejestracji i zasady prowadzenia tych rejestrów.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, ustalać miejsca odprawy celnej, miejsca kontroli oraz punkty graniczne dla wywozu poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich.

Art. 13. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzenia postanowić, że do wywozu zagranicę będą dopuszczone tylko przetwory z zakładów mleczarskich, odpowiadających pod względem pomieszczeń, urządzeń i rozmiarów wytwórczości wymaganiom szczególnym, określonym w rozporządzeniu.

(2) W razie wydania rozporządzenia na podstawie poprzedzającego ustępu izby rolnicze będą na wniosek właścicieli zakładów mleczarskich stwierdzać, czy zakłady te odpowiadają wymaganiom, przewidzianym w rozporządzeniu, oraz prowadzić rejestry zakładów, odpowiadających tym wymaganiom (zakłady mleczarskie wywozowe).

(3) O wpisaniu zakładu do rejestru zakładów mleczarskich wywozowych lub wykreśleniu z rejestru izba rolnicza zawiadamia właściciela zakładu i ogłasza na jego koszt w Monitorze Polskim.

Art. 14. (1) Nadzór nad wykonywaniem przepisów ustawy niniejszej i rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, o wywozie przetworów mleczarskich zagranicę sprawuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Zasady wykonywania bezpośredniego nadzoru oraz organa, wykonywujące czynności nadzoru, określi w drodze rozporządzenia Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

(3) Organa, wykonywujące czynności nadzoru, mają prawo:

1) wykonywania czynności nadzorczych we wszelkich pomieszczeniach przedsiębiorstw eksportowych, w miejscach załadowania przetworów oraz w punktach granicznych, a w przypadkach wyjątkowych — zgodnie ze szczegółowymi przepisami — również w czasie przewozu.

2) przeglądania ksiąg handlowych, gospodarczych i innych dokumentów, dowodów i zapisków oraz czynienia z nich odpisów,

3) pobierania bezpłatnie próbek w niezbędnych do przeprowadzenia kontroli rozmiarach, które zostaną ustalone dla poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(4) Pracownicy przedsiębiorstw obowiązani są ułatwiać organom nadzorczym przeprowadzanie czynności nadzoru.

(5) Wiadomości, uzyskane w drodze wykonywania nadzoru, należy traktować jako tajemnicę handlową.

(6) Za kontrolę przetworów mleczarskich, wywożonych zagranicę, mogą być pobierane opłaty w wysokości, ustalonej przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

IV. Przepisy karne.

Art. 15. (1) Kto:

1) prowadzi zakład mleczarski, niezgłoszony do rejestru wbrew przepisom art. 3 ust. (1) lub art. 5 ust. (1), albo prowadzi zakład, którego zarejestrowania izba rolnicza odmówiła, lub też prowadzi zakład, skreślony z rejestru (art. 7),

2) wywozi zagranicę przetwory mleczarskie, nieodpowiadające wymaganiom, ustalonym na podstawie art. 12 ust. (1) pkt. 1),

3) wywozi zagranicę przetwory mleczarskie, nie będąc do tego uprawnionym w myśl przepisów, wydanych na podstawie art. 12 ust. (1) pkt. 3),

4) wywozi zagranicę przetwory mleczarskie, pochodzące z zakładów mleczarskich, nieznanymi za zakłady mleczarskie wywozowe (art. 13),

— podlega karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do 3.000 zł.

(2) Kto:

1) nie dostarczy próbek przetworów mleczarskich organom oceniającym, będąc do tego obowiązany w myśl przepisów, wydanych na podstawie art. 11,

2) utrudnia wykonywanie czynności nadzorczych wbrew przepisom art. 8 i 14,

3) wywozi zagranicę przetwory mleczarskie bez zachowania warunków, ustalonych na podstawie art. 12 ust. (1) pkt. 2)

— podlega karze aresztu do czternastu dni lub grzywny do 500 zł.

(3) Do orzekania w sprawach o czyny karalne, przewidziane w ustawie niniejszej, powołuje się powiatowe władze administracji ogólnej.

V. Przepisy końcowe.

Art. 16. (1) Jeżeli postępowanie izb rolniczych przy wykonywaniu ustawy niniejszej nie jest w tej ustawie lub rozporządzeniach na jej podstawie wydanych określone, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu administracyjnym.

(2) Od orzeczeń izb rolniczych służy odwołanie do Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(3) Orzekanie w sprawach odwołań od orzeczeń izb rolniczych Minister Rolnictwa i Reform Rolnych

może przekazywać w drodze rozporządzeń wojewodom.

Art. 17. (1) Wynikające z przepisów ustawy niniejszej uprawnienia izb rolniczych w stosunku do zakładów mleczarskich, jeżeli chodzi o zakłady położone na obszarze m. st. Warszawy, służą Warszawskiej Izbie Rolniczej.

(2) Organem bezpośredniego nadzoru nad działalnością Warszawskiej Izby Rolniczej w tym zakresie jest Komisarz Rządu na m. st. Warszawę.

Art. 18. (1) Do zakładów mleczarskich stosuje się nadal obok przepisów ustawy niniejszej przepisy prawa przemysłowego, budowlanego, o spółdziel-

niach, o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku i inne.

(2) Przepisy ustawy niniejszej nie naruszają w niczem uprawnień, wypływających z umów międzynarodowych.

Art. 19. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 20. Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów:

Marjan Zyndram - Kościalkowski
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*
